

ผลการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย
เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย
The Effects of Using Positive Discipline Books for Children
to Promote Discipline in Early Childhood

นพวรรณ กาโร¹ ณิชมน วงศ์กำภู²

¹วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

โทรศัพท์ 061-175-7516 อีเมล noppawan.y@pkru.ac.th

²วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

โทรศัพท์ 095-262-5858 อีเมล s5910271110@pkru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยผ่านการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชมายนุกูล) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัยเพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย จำนวน 18 แผน เนื้อหาประกอบด้วย เรื่องที่ 1 แมวน้อยคอยได้ เรื่องที่ 2 โมนาเข้าแถว เรื่องที่ 3 เด็กดีเข้าแถวเคารพธงชาติ และแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ t-test และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัยมีคะแนนความเข้าใจ และพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลจากแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย มีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมากขึ้น

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย , ความมีระเบียบวินัย, ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย

Abstract

This study aimed at investigating discipline of early childhood through the use of positive discipline stories. The samples consisted of 30 pre-school children from kindergarten 3 (K3). They were both boys and girls aged between five and six. These young children were studying in the second semester of academic year 2020 at Ban Nong Wa School (Chamainukul), Nakhon Si Thammarat. This school is under the responsibility of the Primary Educational Service Area 2, Thung Song, Nakhon Si Thammarat. The data collection tools were 18 activity plans based on 3 positive discipline stories for promoting discipline of early childhood and an observation form for observing behaviors and discipline of the early childhood. The stories used in the activity plans included 1) A little cat can wait; 2) Mona lines up; and 3) Good children line up to respect the

national flag. The obtained data were analyzed by means of average, standard deviation, t-test and content analysis.

The results revealed that, after learning the positive discipline stories, young children significantly had a higher average score of positive discipline comprehension and being disciplined at .01 2. In addition, the results from the observation form suggested that the young children became more disciplined after studying the positive discipline stories.

Keyword: Early childhood, Discipline , A set of positive discipline stories

1. บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้สภาพบ้านเมืองของประเทศไทยมุ่งที่จะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญทางด้านวัตถุอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วนั้นจะมีความเสื่อมทางศีลธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้น (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552) จุดเริ่มต้นของสถาบันทางสังคมที่ดีและบุคลากรที่ดีนั้น เริ่มต้นจากเด็กนักเรียนในสถาบันการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้มองเห็นความสำคัญของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กปฐมวัยจึงได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีวินัย (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) และคนในสังคมดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก มีความเห็นแก่ตัว ละเลยการมีระเบียบวินัย ไม่มีความละเอียดในการรู้จักผิดชอบชั่วดี ขาดความซื่อสัตย์สุจริต เกิดการแข่งขัน แข่งแย้งและเร่งพัฒนาแต่ทางด้านวัตถุนิยม โดยขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในประเทศและในสังคมที่มีการพัฒนาในทุกๆด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การพัฒนาทั้งหมดนี้จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆประการเกี่ยวพันกัน แต่ปัจจัยหลักของการพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและจะต้องมีคุณสมบัติทั้งทางด้านสมรรถภาพทางร่างกาย แข็งแรงและจิตใจที่ดี มีสติ มีความรู้ความสามารถ มีความอดทน ขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เผชิญปัญหาและอุปสรรคด้วยความมุ่งมั่น คุณสมบัติเหล่านี้ จำเป็นต้องถูกหล่อหลอมให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลในรูปของคำว่า “วินัยในตนเอง” วินัยในตนเองเป็นวัฒนธรรมของสังคมที่ทุกคนต้องปฏิบัติเพราะจะทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันได้ด้วย ความสุข (วิไลลักษณ์ สีธิ, 2560) โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างหนึ่งสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 3 – 6 ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านอารมณ์ จิตใจ คือ มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม คือ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นให้เห็นความสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีการพัฒนาอารมณ์จิตใจและปลูกฝังคุณธรรม

เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออกมีวินัยในตัวเองรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีโอกาสพัฒนาด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้ ครูจะต้องคำนึงถึงวุฒิภาวะ หรือความพร้อมทางด้านพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กไปด้วย (ศิริรัตน์ ดอกแก้ว, 2562) การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในตนเอง จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสม การมีวินัยในตนเองจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของเด็กและความมีวินัยในตนเอง และจะเป็นพื้นฐานของบุคคลในการควบคุมตนเองให้มีวินัยทางสังคมต่อไป (สุชา จันทรเอน, 2511) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และ ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร (2562) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเบญจศีลที่มีต่อความมีวินัยในเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเบญจศีล มีคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กก่อนวัยเรียน หรือเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ขวบ เป็นอย่างมากเพราะนิทานเป็นเรื่องของความบันเทิง ฟังแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รู้เรื่องราวต่างๆ ที่แปลกใหม่ ได้ข้อคิดและคติเตือนใจ ตอบสนองความต้องการของเด็กไม่ว่าจะเป็นความอยากรู้ อยากเห็น การยอมรับ ส่งเสริมความคิดความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก เด็กที่ฟังนิทานประเภทใดแล้ว เด็กสามารถเลียนแบบตัวอย่างในนิทานตามที่ผู้เขียนนิทานจะชักจูงหรือกระตุ้นให้เป็นไปตามแนวคิดนั้นๆ เช่นตัวแบบในนิทาน เป็นคนขยัน มุมานะ เด็กก็จะแสดงออกด้วยการกระทำ การพูด การเล่น ในลักษณะเดียวกันกับนิทานที่ได้ฟัง (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตัวแบบของ Bandura (1977) อังโน วิไลลักษณ์ สีธิ, 2560) ที่กล่าวว่า การเลียนแบบมีบทบาทสำคัญมากในวัยเด็ก การเลียนแบบเป็นการวางรากฐานของบุคลิกภาพ และแบบแผนแห่งพฤติกรรมซึ่งจะมีการพัฒนาต่อไป เด็กๆ จะเริ่มเลียนแบบตั้งแต่ในวัยทารก โดยทำตามตัวแบบที่เด็กได้พบเห็นซ้ำๆ อาจเป็นการเลียนแบบตัวเอง หรือบุคคลอื่นๆ การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นต่อไปทุกๆ ระยะของพัฒนาการ และจะไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ที่มีอยู่ ซึ่งจะเป็นเครื่องวางแนวทางแห่งการกระทำและตัดสินว่าพฤติกรรมใดของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ

ดังนั้นผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิดประสบการณ์โดยการใช้นิทานที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นของการพัฒนาด้านความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย จึงได้จัดทำชุดนิทานเด็กดีมีวินัย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีระเบียบวินัย มาใช้ในการส่งเสริมเด็กปฐมวัย เพื่อปรับพฤติกรรมให้เด็กปฐมวัยได้มีพื้นฐานในการมีระเบียบวินัย รวมไปถึงมีทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมที่จะช่วยพัฒนาสมองและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยผ่านการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชายและหญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายานุกุล) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายานุกุล) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย ประกอบด้วย นิทานเรื่องที่ 1 แมวน้อยคอยได้ นิทานเรื่องที่ 2 โมนาเข้าแถว นิทานเรื่องที่ 3 เด็กดีเข้าแถวเคารพธงชาติ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ผลการประเมินคุณภาพชุดนิทานเด็กดีมีวินัย อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.17

2. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ใช้สังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีวินัย กำหนดจุดมุ่งหมายในการบันทึกพฤติกรรม เนื้อหา เกณฑ์ในการบันทึกพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย

2.2 สร้างแบบบันทึกพฤติกรรมความมีวินัย เพื่อบันทึกพฤติกรรมความมีวินัย ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การเก็บของเป็นระเบียบ 2) การเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบ 3) การไม่ออกนอกห้องเรียนก่อนได้รับอนุญาต 4) การรู้จักการรอคอย 5) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน

2.3 นำแบบบันทึกพฤติกรรมความมีวินัย ดังกล่าวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.4 นำแบบบันทึกพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดลองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3/3 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัยและแบบสังเกตพฤติกรรมเรื่องความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ดำเนินการทดลองและบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนธันวาคม 2563 ถึงเดือนมกราคม 2564 โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาทีเป็นเวลา 8 สัปดาห์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติทดสอบ t-test และเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

4.1 ผลการวิจัย

ผลจากการผลการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย เพื่อส่งเสริมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D	t	Sig. (2-tailed)
ก่อนการจัดกิจกรรม	30	4.80	0.66	27.97**	.000
หลังการจัดกิจกรรม	30	8.10	0.74		

** $p < .01$

จากตารางที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของแบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลองเท่ากับ 4.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และหลังการทดลองค่าเฉลี่ยคะแนนของแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยเท่ากับ 8.10 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ซึ่งคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4.2 อภิปรายผล

ผลการเปรียบเทียบความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยผ่านการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย

หลังการจัดกิจกรรม เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยสูงขึ้น เนื่องจากการอ่านหนังสือนิทานให้เด็กฟังจะช่วยให้เด็กได้ซึมซับเนื้อหาของเรื่อง ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม การใช้ชีวิตประจำวัน และการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมุติตามเรื่องราวในนิทาน และทำให้เด็กเกิดกระบวนการเรียนรู้ จดจำเรื่องราวและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ดียิ่งขึ้น ดังที่ เกริก ยุ้นพันธ์ (2543) กล่าวว่า เด็กจะถูกกล่อมเกลาด้วยนิทานที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จะทำให้เด็กเข้าใจความดีและความงาม การทำกิจกรรมผ่านการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย ยังเน้นให้เด็กปฐมวัยปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองโดยมีการสอดแทรกผ่านนิทานไปด้วยซึ่งผลจากการสังเกตพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมโดยผ่านการใช้ชุดนิทานเด็กดีมีวินัย ประกอบด้วย เรื่องที่ 1 แมวน้อยคอยได้ เรื่องที่ 2 โมนาเข้าแถว เรื่องที่ 3 เด็กดีเข้าแถวเคารพธงชาติ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตัวแบบของ Bandura (1977 อ้างใน วิไลลักษณ์ สิริ, 2560) ที่กล่าวว่า การเลียนแบบมีบทบาทสำคัญมากในวัยเด็ก การเลียนแบบเป็นการวางรากฐานของบุคลิกภาพ และแบบแผนแห่งพฤติกรรมซึ่งจะมีการพัฒนาต่อไป เด็กๆ จะเริ่มเลียนแบบตั้งแต่ในวัยทารก โดยทำตามตัวแบบที่เด็กได้พบเห็นซ้ำๆ อาจเป็นการเลียนแบบตัวเอง หรือบุคคลอื่นๆ การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นต่อไปทุกๆ ระยะของพัฒนาการ และจะเป็นไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ที่มีอยู่ ซึ่งจะเป็นเครื่องวางแนวทางแห่งการกระทำและตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ โดยผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. การเก็บของเป็นระเบียบ ในนิทานเรื่องโมนาเข้าแถว เมื่อถึงชั่วโมงกิจกรรมเสรีคุณครูให้เด็กๆ เล่นตามมุมและเล่นเล่นของเล่นได้อย่างอิสระ และเมื่อถึงเวลาคุณครูให้เก็บของเล่นให้เป็นระเบียบเหมือนเดิม คุณครูสังเกตได้ว่าเด็กๆ ทุกคนต่างช่วยกันเก็บของเล่นของตนเองเข้าที่อย่างเป็นระเบียบ แม้เด็กๆ แต่ละคนจะไม่ได้ช่วยเพื่อนคนอื่นเก็บของเล่น แต่ทุกคนก็เก็บของตนเองอย่างเรียบร้อย และเมื่อคุณครูเล่านิทานเรื่องโมนาเข้าแถวที่ในเรื่องมีการปฏิบัติตามข้อตกลงเด็กๆ จะยกมือขึ้นและตอบพร้อมกันว่าหนูเก็บของเล่นเรียบร้อยทุกครั้งเลยคะคุณครู

2. การเข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบ นิทานเรื่องเด็กดี เข้าแถวเคารพธงชาติเนื้อหาของนิทานเป็นการสอนให้เด็กๆ เข้าแถวเคารพธงชาติอย่างเป็นระเบียบ ยืนตัวตรงและไม่พูดคุยกันขณะร้องเพลงชาติ ซึ่งคุณครูสังเกตพฤติกรรมของเด็กๆ และเห็นว่าเด็กๆ เข้าแถวเป็นระเบียบมากขึ้น ไม่คุยและไม่เล่นกันในแถว พอเข้าห้องเรียนเด็กๆ ก็จะมาบอกคุณครูว่าวันนี้หนูยืนตัวตรงเลยคะคุณครูและไม่คุยกับเพื่อนด้วย

3. การไม่ออกนอกห้องเรียนก่อนได้รับอนุญาต ในนิทานเรื่องโมนาเข้าแถว คุณครูสังเกตได้ว่าเมื่อเด็กๆ จะออกนอกห้องเรียนเด็กๆ ทุกคนจะเดินมาบอกคุณครูและขออนุญาตก่อนเสมอ ต่างกับก่อนหน้านี้ที่จะมีเด็กๆ บางคนเดินออกนอกห้องเรียนไปโดยไม่มีการขออนุญาต และเมื่อคุณครูเล่านิทานในการปฏิบัติตามข้อตกลงเรื่องการขออนุญาตก่อนออกไปจากห้องเรียน เด็กๆ บางคนลุกขึ้นยืนแล้วบอกว่าทุกคนต้องบอกคุณครูก่อนออกนอกห้องเรียนนะไม่งั้นเวลาออกไปข้างนอกคุณครูจะไม่รู้แล้วจะมีคนมาจับเราไปได้

4. การรู้จักการรอคอย นิทานเรื่องแมวน้อยคอยได้ จากพฤติกรรมที่คุณครูสังเกตได้คือเด็กๆ ไม่แย่งกันกันของเล่น ไม่แย่งกันกินขนม ไม่แย่งกันเข้าห้องน้ำและไม่แย่งกันของกันเวลาเรียน เช่น สี ดินสอ เป็นต้น และเมื่อมีเพื่อนคนใดคนหนึ่งแย่งของ เพื่อนๆ ในห้องก็จะบอกว่าทำแบบนี้ไม่ดีนะ เราต้องทำตัวเหมือนแมวน้อยสิ ที่แมวน้อยบอกว่า “ไม่เป็นไร ไม่เป็นไร แมวน้อยคอยได้”

5. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของห้องเรียน ในชั่วโมงกิจกรรมเสริมประสบการณ์คุณครูได้พูดถึงความปลอดภัยของการปฏิบัติตัวให้เด็กๆ ฟัง ว่าเด็กๆ ทุกคนต้องปฏิบัติตามสิ่งที่ผู้ใหญ่บอกจะได้ไม่เกิดอันตรายกับตัวเอง เหมือนดังเช่นโมนาในนิทานที่ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของผู้ใหญ่ เมื่อเด็กๆ ได้ฟัง เด็กๆ จึงบอกกับคุณครูและเพื่อนในห้องเรียนว่าเวลาหนูเดินกลับบ้านหนูจะเดินเป็นแถวและไม่เหลวไหลแบบโมนาคะคุณครู ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวที่เด็กปฐมวัยแสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีระเบียบวินัยที่ส่งผลมาจากชุดนิทานเด็กดีมีวินัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาวดี เล่ห์มงคลและปิยะนันท์ ทิรัณย์ชโลทร (2562) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเบญจศีลที่มีต่อความมีวินัยในเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเบญจศีล มีคะแนนเฉลี่ยความมีวินัยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ทั้งนี้นิทานสามารถพัฒนาทักษะทางสังคม ด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับดวงเดือน พันธมนาวิน (2545) กล่าวว่าทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองโดยยึดแนวทางทฤษฎีที่สำคัญสองทฤษฎีคือทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) ว่าด้วยกำเนิดของการควบคุมตนเองหรือการมีวินัยในตนเองและทฤษฎีของแพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) ว่าด้วยการพัฒนาแรงจูงใจทาง จริยธรรมหรือการมีวินัยในตนเองโดยยึดการควบคุมของอีโกและซูเปอร์อีโกเป็นหลักมีหลักการดังนี้ 1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้นเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาสิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดา มารดาหรือผู้เลี้ยงดูอันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถในการ ควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น 2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือการมีวินัยในตนเองของแพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck and Havighurst) และ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.1.1 ครูควรนำกิจกรรมการเล่นิทานมาใช้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยพิจารณาความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

5.1.2 ครูควรนำเกมหรือนิทานที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมไว้ในมุมหนังสือ ให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ และทุกโอกาสที่ต้องการ เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางสังคมในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการศึกษาผลของการทำกิจกรรมการเล่นิทานกับทักษะทางสังคมด้านอื่นๆ เช่น การทำงานเป็นกลุ่ม การอยู่ร่วมกัน เป็นต้น

5.2.2 ควรออกแบบหนังสือนิทานให้มีความหลากหลาย เช่น นิทานผ้า นิทานเคลื่อนไหว หรือนิทานหุ่น เพื่อสร้างความน่าสนใจและกระตุ้นความสนใจของเด็ก

6. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ครูพี่เลี้ยงและนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความสะดวกในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

7. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน: 3-5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.
- เกริก ยूनพันธ์. (2543). *การเล่นิทาน (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2556). *ครูกับการเสริมสร้างจริยธรรมแก่นักเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- บวร งามศิริอุดม. (2554). *ต้นทุนต่อหน่วยบริการของโรงพยาบาลแม่และเด็ก*. เชียงใหม่.
- ปัทมาวดี เล่ห์มงคล และปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลธร. (2562). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานเบญจศีลที่มีต่อความมีวินัยในเด็กปฐมวัย. *วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 7(1) : 1-13.
- วิไลลักษณ์ สีส. (2560). การจัดประสบการณ์การเล่นิทานเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน, มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. (ศูนย์ลำปาง).
- ศิริรัตน์ ดอกแก้ว (2562). รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์ลำปาง).
- สุชา จันทร์อม. (2543). *จิตวิทยาเด็ก*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560).

คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

Bandura. (1977). *Social learning Theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Kohlberg, L. (1976). Moral Stages and Moralization: The Cognitive Development Approach, in
Moral Development and behavior: Theory Research and Social Issues. New York: Holt
Rinehart and Winston.